

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah za dilake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Vnanja nemška politika.

2. Voditelj sedanje politike nemškega cesarstva dobro vé, da delo, začeto uže dolgo pred zmago pri Sadovi in nadaljevano na krvavih bojiščih francoskih, velikansko delo zedinjenja nemških držav in državic v jedno državno telo, nij še dozorelo tako daleč, da bi se končanje njegovo moglo prepušiti mirnemu razvijanju. Dobro vé, da jedna nesrečna ali le dvomljivo uspešna vojna more odvrniti od njegovega namena male, do sedaj vendar še vsaj po imenu suverenne nemške vladarje, ter tako razrušiti delo njegovega življenja.

Težavi, s katero je pridobil te vladarje, za svojo idejo po srečnem izidu francoske vojne, je primerna sumnost njihova, kajti tudi oni sami izpoznavajo, da so od dneva, ko so pristopili k ustavi nemškega cesarstva, le vazali cesarja nemškega, da niso nič več, nego načelniki provincij cesarstva, katerim je ostal le otemneli blišč kraljevega, vojvodskega itd. naslova. Težko je za nje, videti gotov pogin pred soboj in mirno čakati nanj. Udali se niso le čutu patriotizma in lepim besedam, marveč zmagalnim grozečim bajonetom. Zato bodo porabili prvi ugodni čas, da si pridobé zopet prejšnjo samostalnost. Bismark vidi to eventualiteto naprej, ter jej hoče pred odlomiti želo, predno ga bode mogoče zasadi v njegovo stvaritev.

Moč in sila, katero je razvil in razvija še vedno napram inozemstvu drži tudi te v pokorščini. Če omagati moč in sila zoper tuje države, vzdignili se bodo tudi domači nemški vladarji. To, in ker je in mora biti naravni tek razvitka in dopolnenja nemške države ta, da zginejo ti vladarji (boljše dedni provincijalni namestniki cesarjevi) iz njenega okvira, vodi Bismarkovo vnanjo in notranjo politiko. On hoče iti gotov in varen pot. Poiskal si je zato zaveznikov: Avstrijo in Rusijo, dokler je bil še čas, da jih je odvrnil od mogoče zveze s Francijo za slučaj maščevalne vojne. S tem je izoliral Francijo in jej vzel mogočnost, da ga prebíti v za njo ugodnem času z vojno, katero Bismark mora imeti, če hoče v nemški državi en hlev in enega pastirja.

Tako si je pridobil čas za boj proti cerkvenim katoliškim oblastnikom nemškega cesarstva, ki v njegovi uravnavi vidijo škodovanje katolicizma, kakor povsod, kjer oni nemajo vse oblasti v rokah. Ta boj mora prej končan biti, in sicer zmagalno končan, — predno se more začeti nova akcija za uniformiranje države. Kajti notranjega sovražnika, in celo tako vplivnega, kot je katoliško duhovenstvo, in ob enem vnanjega zmagati, bi bilo več nego dvomljivo. Posle-

dice tega boja in bojazni, da bi ne bil o pravem času končan v zvezi s prevzetnostjo zmagovalčeve in z zavestjo moči so atentati, katere je Bismark učinil proti suverenosti dveh držav: Belgije in Italije, ko je zahteval, da prva predrugači svoj kazenski zakon in da druga skrči garancijsko postav v njegovem smislu. Tako zahtevanje je udarec v obraz vsim samostojnim državam in odpira lep izgled na prihodnost. Okus prihaja mej jedjo, in prusko-nemška predrznost bode rastle z vspehi njenih zahtevanj. Zato je dolžnost za vse države, katere si hočejo čuvati svojo čast, da zavrnejo taka zahtevanja zoper mejnarodno pravo, spominjajoč se izreka: denes meni, jutri tebi. Italija je častno zavrnila omenjeno zahtevanje, Belgija se je morala udati in poslednji faktum je vse prej, nego časten za evropsko diplomacijo. Se vé, da ona moli malika, kateremu se pravi uspeh, in leži na kolenih pred močjem, ki jo vodi za nos.

Pri tacem stanju evropske diplomacije bode imel Bismark v prihodnje lahko delo. Če se mu ne upajo protiviti samostojne države, kako se mu bodo protivili kraljiči in vojvodiči nemški, katere z eno roko uže drži za vrat. Z lepo se vé, da ne bodo šli, a šli bodo z grdo. Treba je le še ene zmagalne vojne. To začeti v trenutku, katerega on za ugodnega spozna, — je najlaglje s Francijo, ker je povod najti najlaglje: očita se jej želja po maščevanju in vojna je na videz opravičena. Potem se siloma odstavijo vladarji figuranti, ki se niti ustavljati ne bodo mogli, ker Bismark je vseh armade zedinil v roki nemškega cesarja, to je, v svojej lastnej roki. Nemštvo bode potem edino, ali slobodno, ali sužno, tega danes ne vprašamo. Ali hiteti mora Bismark, hiteti. Skoro ves ta njegov načrt je odvisen od dveh odprtih oči carja Aleksandra ruskega, prijatelja sorodnega mu Nemštva. Ko se te očesi zatisneta, ne mara ne pojde več tako gladko. Zato Bismark hiti, da bi prej dovršil nalog. In ako ga v resnici dovrši do te stopinje, potem bodo izvenavstrijski Nemci imeli velik dom, v katerem se bode za nje dalo prav srečno živeti, ako si ga bodo umeli uravnati na slobodonostnem temelji.

Vendar poslopje še ne bode dovršeno. Jasno se uže sedaj vidi, kam bi potem peljal nemški pot. Saj onih, ki ta pot uže posipljejo, ne vidimo malo v naši avstrijskej domovini. „Jokajoči otroci“ Nemštva bodo avstrijski Nemci, in ko bode nemška država te skušala pritiskati na svoja gorka, ljubeča prsa, nevarno bode za nas Slovence, da nas ne stare. Sicer ta moment nemara nij še tako blizu, a posnemajmo svoje sovraž-

nike: Nemci se čutijo eno telo, eno dušo; dajmo še mi Slovani in posebej Slovenci, katerim grozi največja nevarnost, delati na to, da se tudi mi čutimo in da delamo, kot bi bili eno telo, ena duša. Svoji k svojim, da bode bramba izdatna!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. junija.

Nadvojvoda *Albrecht* potuje v ponedeljek, pojutranjem v morsko kopel Couville na Francosko. Zakaj baš na Francosko? vprašali bodo gotovo posebno pruski Nemci, ki vedó, da nadvojvoda *Albrecht* je krepak, ne bolan mož, da morskimi kopelji je več, in da *Albrecht* nij baš prusofil, na Francosko!

Povedano je bilo oni dan, da je na *Dunaji* nekov *Wiesinger* ponujal se je zuitom, da hoče Bismarka umoriti, če mu dajo precej 20.000 gld. in potem en milijon. Preiskavanje proti njemu je končano in bode tožen, da je poskušal goljufati. Iz tega je razvidno, da je mož hotel le jezuiti opehariti, a na Bismarkov umor v resnici nij mislil.

Ogerska vlada je pozvala avstrijsko, naj obravnavanja zaradi poprave ali revizije colne in trgovinske pogodbe zopet začne.

Vnanje države.

Na *Francoskem* so v ministerstvu zopet krize, katerih ne bode prej konec, predno se ta skupščina ne razpusti. Denes je ministerski svet in se upa, da se razpor v ministerstvu odpravi.

Znano je iz zadnjih poročil, da je *Angleška* odločno Nemčiji s posebno noto razumeti dala, da ne pusti, ka bi se od nemške strani brez povoda zopet Francoska napala. — Nemci so osupnili, a morajo tiho biti. A „Nordd. Allg. Ztg.“ Bismarkov organ, hvali našega *Andrassy*-ja, da nij z Anglijo vred postopal proti „prijatelju“ in obeta, da Nemčija ne bode tega nikoli pozabila. Avstrijski narodi *Andrassy*-ja hvaliti ne morejo, zato ga hvali pa Bismarkov list, Uže vé, zakaj!

V seji dolenje zbornice 4. junija je vprašal *Wholley*, ali niso zadnji koraki dali novim povoda, misliti, da je Anglija protivna Nemčiji, tudi kar se boja proti papežu tiče. *Disraeli* je kratko odgovoril, da za novinska poročila vlada nij odgovorna.

Italijani imajo svoje križe z razbojniki, katere posebno v Siciliji ne morejo iztrebiti. V parlamentu je poslanec *Mosca* predlagal, naj se razmere sicilijanske preiščejo, potem pa naj se o izrednej postavi za varnost preide na dnevni red, v zaupanji na vladno energijo. Posvetovanje še nij skleneno.

Dopisi.

Iz Trsta 3. junija [Izv. dop.] Politično društvo „*Edinost*“ je jako delavno, da bode te društvo okolici tudi koristilo, to se izprevidi uže iz slučaja, da v laškem taboru

jako nemirni postajejo, kajti gospodje mestni svetovalci ne morejo trpeti, da bi se od naše strani terjale narodne pravice. Prošnja zaradi odprave, sedanjih nepraktičnih okrajnih glavarjev in za zopetno izvoljenje domačih zaupnih mož, bila je ovržena. A sedaj je na vrsti resolucija, katera terja uvedenje slovenščine v okrajnih uradih po okolici. Glasi se: „Slavno mestno starešinstvo! Politično društvo za tržaško okolico „Edinost“ je v občenem svojem zboru dne 14. marca soglasno sklenilo resolucijo, da ima mestni magistrat s slovensko tržaško okolico v slovenskem jeziku občeovati, ter velelo društvenemu odboru, naj to nalogo izvrši. Slavno svetovalstvo! Tržaška okolica je znamenit del tržaške občine, ona je popolnem slovenska, ona nosi vsa občinska bremena, kakor mesto, tedaj mora uživati z mestom tudi enake občinske pravice. Eua iz mej glavnih pravic pa se jej je doslej vedno in trdovratno zabranjevalo, in ta je: raba domačega jezika v javnem življenji. To se mora predrugačiti, taka napaka, taka krivičnost ne more in ne sme dalje trajati. Občini je prva in najsvetejša naloga, skrb za duševno in materialno blagost vseh občanarjev. Ali se pa more ta blagost pospeševati, če mestni magistrat dopisuje okoličanom v tujem jeziku, tega vprašanja nam nij treba staviti, to je prejasno, da bi vsakdo ne umeval. Vprašamo samo: Kje na božjem svetu dopisujejo občinske uradnike domačim ljudem v tujem jeziku! Kak hrup bi vstal, ako bi začel mestni magistrat pošiljati italijanskim meščanom slovenska vabila itd. In vendar bi krivica, katera se nam doslej godi, ista ostala, prevrgla bi se samo iz ene rame na drugo. Utegne se nam ugovarjati, da občinski uradniki ne znajo dovolj slovenskega jezika, da bi nastale zmešnjave v uradovanji itd. Za boga, ali smo mi zaradi uradnika na svetu in ne on za nas? Če jezika ne znajo, naj se jim zaukaže, da se ga nauče, ali naj se pa odstavijo, če niso za rabo. Zmešnjava bi nastala v uradovanji, če se pravično in pošteno dela? To naj veruje kdor more, mi nijmo tako bedasto premeteni, in nečemo zaradi take premetenosti svojih pokopati. Žuga se nam, da nas hočejo polasti in res kažejo magistratove naredbe na to, ali opominjamo, da nijmo več otroci, ampak zaveden narod, ki materinega jezika nikoli več ne zataji, ter kažemo na osodo svetovladajočih Rimljanov kako se je njim godilo, ko so hoteli celi svet polatinčiti? Zadelo jih je božja osveta, nje in njihov jezik je vrgla mej mrtve.

Ako dalje opominjamo, da je raba tujega jezika v javnem življenji naturi in pravici protivna, izrekamo le javno priznano resnico.

Slednjič se sklicujemo še na državne osnovne postavbe, katere zagotavljajo popolnem enakopravnost vsem jezikom, tedaj tudi slovenskemu v javnem življenji in naslanjaje se na vse temljite razloge, prosimo slavno mestno svetovalstvo: naj ono zaukaže mestnemu magistratu, da z slovensko tržaško okolico slovenski občuje, ter ostro pazi, da se ta zaukaz natanko izvršuje.

Odbor slovenskega političnega društva „Edinost“ za tržaško okolico.“

Čuje se od več strani, da je ta resolucija mnogo prahu kviško spravila, „Cittadino“ se uže jezi, da nij parlamentarno

narejena itd. Poročati hočem kaj se bo v prihodnji mestni seji o tej stvari vršilo ali uže naprej vemo, da bojo z resolucijo na dnevni red prošli.

Iz Bele krajine 3. jun. [Izv. dop.] Napovedani „pevski večer“ čitalnice Črnomeljске se je sijajno zvršil. Odbor čitalničin sme se ga z nekim ponosom spominjati ne toliko zaradi uspešnega izida programa kolikor zaradi priznanih dokazov o zmožnosti čitalničnih pevskih močij. Z ozirom na nedovršeno ubranost glasovira bila je 1. točka programa igra iz opere „Giroflé-Girofla“ z vidnim priznanjem sprejeta in s tem gospodična S. iz M. dostojno odškodovana. Zbori moški, posebno pa mešani, iznenadili so mnogobrojno zbrano društvo; videlo se je, da so si dali pevci in pevke, ves trud, da svoje naloge kar najbolj nauče in vedó, zato so pa tudi morale točke „mojemu rodu“, „Undine 3. del“ in „Cigani“ na izrečeno željo veselega občinstva po večkrat ponavljati. Da je k tolikemu vspehu rutina g. K. in njegove gospe soproge bitno doprinesla, to se ne da tajiti, saj je milino njegovega glasa uže mnogokrat občinstvo javno priznalo. Deklamacija „Graničar“ zbudila je splošno odobravanje, deklamaciji pospej K. se je navzoči baron Vrančani s krasnimi izrazi zahvalil. Solopevcem gg. K. P. in Š. doneli so zasluženi živijo klici. Programu sledile so navdušene zdravice, tem pa živahen ples, ki traja v Belej krajini po navadi do belega dne. Telegram č. Tomšičevega društva v Trebnji bil je z burnim živijo sprejet. Gostje iz Vinice, Metlike, Gradca in Semiča so se izvrstno zabavali.

Domače stvari.

— (Čudeži). Zadnja številka slovenskega humorističnega — pardon! — cerkvenega lista „Danice“ ima zopet celo vrsto čudežev, kako je naša ljuba gospa po Slovenskem ozdravila (to se ve brez honorara zdravniškega) necega T., gospo D., „mojo ženo Antonijo“ itd. Ponavlja obžalujemo, da se ti „čudeži“ tako anonimno godé. Naj se gg. Daničarji enkrat krepko skupaj vzemo in nam en javen ter pošten čudež izprosijo, ali narediti dadé na pr., da bode v ljubljanskej bolnici na prošnjo „naše ljube gospe“ komu zopet tista noga vzrasla, katero so zdravniki prej odrezali in to v pričo bolničnih zdravnikov: prof. dr. Valente, dr. K. Bleiweisa, dr. Fuxa, dr. Pestotnika, dr. Arka, dr. Drča in dr. Lisjaka. Če nam ti može vaš čudež potrdijo, pa ga verujemo vsi. Nu poskusite!

— (Glavne obravnave pred porotno sodnijo ljubljansko) bodo: 7. junija: Lavrič France, tožen zaradi hudodelstva tatvine 8. jun.; Grablovič Anton zaradi hudodelstva posiljenja. 9. jun.: Klopčar Jakop zaradi hudodelstva požiganja. 10. jun.: Tomšič Liza zaradi hudodelstva požiganja. 11. jun.: Jamnik Matevž zaradi hudodelstva uboja. 11. jun.: Petač France zaradi hudodelstva uboja. 12. jun.: Meserko Reza zaradi hudodelstva uboja. 14. jun.: Pehani Janez in Maznik Matija zaradi hudodelstva ponarejanja upnih listov.

— (Nobel tatica). Sredo zjutraj se pripelje elegantno oblečena dama z izvoščekom na glavni trg, ter se ustavi pred šta-

cuno moderne robe. Trgovec ves vesel takega odjemnika, razloži jej na izbir različno svileno blago, ter se na par minut oddali, mej tem ko ona izbira. Kdo popiše strah njegov, ko se vrne in ne najde več dame, a pogreši lep in dragocen kos atlasa. Spusti se za njo in jo k sreči še dohiti v špitalski ulici, kjer jej odvzeme ukradeno robo. Da bi se ne zgodil še večji škandal na ulici jo je izpustil, ker je baje dostojanstvenika žena.

— (Iz Gorice) se nam piše: Zadnja „Soča“ je bila zaradi članka, ki je govoril o suhem dežji (ordnov) vsled potovanja cesarjevega, konfiscirana. — Ona samomorilca, v katerih sem v „Sl. Nar.“ poročal, nijta bila zakonska; žena je bila le njegova prileža. Mož je bil konjski senzal v Trstu in je uže mnogo let zraven svoje žene, s katero ima tudi otroke, z umorjeno živel. Prišla sta v Gorico, kder sta, dokler sta imela denar, fidelno živela, in ko jima je pošel, sta se ostrupila in zapustila ta „krahov“ svet. — Mož je stoprv zvečer po groznih mukah umrl v goriški bolnišnici.

— (Strela ubila.) Iz Trbovlj se „G.“ piše: „Sredo pred Telovem je na visokem Rečkem polji nad južno železnico v Trbovljske fari huda ura 19letnega hlapca na mah ubila, ko je k vlaki gonil. Gospodar Urlep bil je ravno par sežnjev za brano zaostal, deževnici z nogo pot odkazovat. To ga je smrti rešilo. Samo le omamilo ga je. Tudi vola padeta, ter omamljeno se dolgo valjata, pa izbrihtata se zopet, ter drug za drugim vsak svoj kos jarma domu privlečeta. Fanta je udarilo vrh desne rame in ga grdo zmlelo.

— (Nesreča na Dravi.) Pri Vuhredu se je hotel J. Vajdel s svojim sinom peljati čez Dravo v malem čolnu. Toda veslo mu obtiči v neki skali, in ko ga hoče izmekniti, pade v reko in zgine v valovih. Sin se je rešil.

Po vojaških vajah.

(Prijazna beseda nekaterim oficirjem in podoficirjem kranjskega 17. peš-polka.)

Pred tremi dnevi sem se poslovil, ako vojske ne bode, za zmirom od svojega domačega polka, v katerem sem kot vojak doslužil deseto leto. Bil sem pri vojaških vajah od 15. maja do predvčeršnjem in namenil sem se izpregovoriti po svojem odhodu po vse pritožbe objavljačem „Slov. Nar.“ prijazno besedo in prošnjo oficirjem ali častnikom in podčastnikom mojega domačega polka. Kar vam hočem povedati, povedal vam bom odkritosrčno in pošteno in brez vsacega srda na vas enega ali drugega, ker to morem izjaviti, da mene nij nikdo neposredno razžalil. Kar bodem tedaj grajal, bodem storil v interesu svojih ubozih tovarišev, ogibal se pa tudi bodem imenovati le eno ime. Katerega se bode moja graja dotikavala, on bode uže sam vedel, torej za zdaj nij treba imen, kajti namen mojih vrst je boljšati, ne pa dražiti in vznemirjati, ali škodovati komu.

Prva moja graja velja: kako ste nekateri častniki in podčastniki našega polka pri upravnih končanih vajah ravnali z nami! Jaz morem reči, in to velja posebno mladim podčastnikom, da so bili „šarži“ stare zisteme, ko smo prišli leta 1866, ko je v ar-

madi še pālca veljala, dosta prijazneje z nami novinci (rekruti), kakor vi s starimi vojaki ravnate, ki so slišali žvižgati uže kroglice okolo ušes in postavljali v boji za našega cesarja in našo državo in domovino svoje življenje. Z kakimi surovimi izrazi so nekateri od vas nas nazivljali, to je neuslišano, sramotno. Pridevali ste možem, ki imajo doma familio in posestva, od katerih davke plačujejo, priimke, ki bi se jih nedorasi fantini ne pustili reči, najmanje pa mi, kateri kot avstrijski državljani, zraven vseh družih bremenov, nosimo še eno največje breme, ravno tako kakor vi, vsaki trenutek pripravljeni biti, da žrtvujemo življenje, če nas cesar pokliče, braniti cesarstvo.

In s tako sramotnimi besedami in izrazi ste se pri končanih vojaških vajah, nekateri od vas upali pitati nas zdaj, ko se toliko piše in govori, da je zastopana v armadi inteligencija,*) zdaj ko so se pālce odpravile, in ko naj v naši armadi velja to za prvi princip, da se zdaj ko je obča vojaška dolžnost, ravna z vojakom omikano in humanno. Kaj mislite, da je izobraženemu človeku, ki stoji v vrsti, to vse eno, če vi (po vašem mnenju) „neumnega“ in zabitega kmeta, ki je pa tovariš (kamerad) vsacega, tudi vaš, imenujete vse, samo ne človek, in zakaj, zato ker se ne domisli, kje je desna ali leva, ali pa če včasih pravega koraka nema. Res je, da izdelana žuljeva kmetska roka je okorna in ne more tako elegantno prezentirati, kakor to želi „reglement“, in da se s hribov došli vojak ne bode tako hitro sukal, kakor tisti, ki je eno, dva ali celo tri leta uže v kosarni; ali to njega kot vojaka ne slabi, v vojski bode uže postavil svojega moža, če ga boste le vi dobro vodili.

Odgovorili mi boste, da jeza veliko pri surovih in sramotilnih izrazih, ki so njih nekateri od vas proti nam rabili, sodeluje in da je treba pri vojaci strogosti. Eno in drugo vam potrdimo, ali jaz ugovarjam vam pa tudi, da vi kot izobraženi ljudje tudi v jezi ne smete rabiti takih surovih izrazov, in da strogost je pač potrebna in dobra, toda škodljiva, kadar postane surovost. Pozabili ste pa v našem polku eno besedo in to je prijaznost. Ta pri naših rojaci tudi najde svoje mesto, pa žalibog, da sem jo jaz vsaj slišal samo od enega moža, in to je bil moj stotnik. „Fantje“, je rekel, „zdaj ste uže več dnij tukaj, zdaj treba, da stvar bolje gre!“ Kako drugače je slišati tak govor, kakor pa pozdrave nekaterih častnikov in podčastnikov v kletvi in primojduševskem jeziku naj nižje vrste. Ne pozabite tedaj gospodje, kateri stojite pred nami in nam zapovedujete, da imamo mi v sebi tudi ono stvar, kateri častni čut (Ehrgefühl) pravite in da, akoravno moremo v vrsti stoječi poslušati in molčati na vaše psovke, nas to vendar v srcu boli, nam greni naš stan in napravlja breme še težji kakor je.

Rekli boste, tako se je ravnalo pri vojaci vsikdar in ne samo pri našem polku nego povsod in tako bode zmirom. Jaz vam pa na to odgovorim: ne! in trikrat „ne“. Tako se ne sme ravnati, ne pri našem, ne pri družih polkih z državljani, kar tudi kot vojaki ostanemo, kajti tako ravnanje se protivi naravnost večkrat izraženi volji najvik-

šega poveljnika naše armade, volji našega presvitlega cesarja in drugih višjih poveljnikov avstrijske armade. In da se mora surovo ravnati, mislite tudi vi, ker so tako kot vojaki odgojeni. Vi pravite, tako so delali šarži z nami, tako delamo i mi. A ravno to je napačno. Saj ste vi vendar ali bi imeli biti najbolj „izobraženi“ ljudje v polku, in ako se od prostega pešca terja izobraženost, koliko bolj se more po pravici zahtevati od vas, in vprašam vas, kje pa se bode neizobraženi vojak učil izobraženja kakor od vas? Če se povsod množe šole, če se od vsakega državljana zahteva, da njegovi otroci gotov čas šole obiskujejo, če se boče po šoli priti k občnej izobraženosti naroda, tedaj tudi armade, boste menda tudi vi izprevideli, da je skrajni čas popustiti stare surove navade, izraze in zmerjanja in se začeti vesti bolj olikano, kakor je to dolžnost vsacega izobraženega človeka, naj bode katerega stanu koli hoče.

To je eno, drugo pa je, kar vas v interesu odgoje slovenskega vojaka prosim, ne govorite v šoli vojakom tak jezik, kateri je Slovencu popolnem nerazumljiv. Mi smo vajeni, doma, v cerkvi, v šoli, povsod od omikanih gladek slovenski jezik slišati. Ali res žalosten sem bil, ko sem videl, da so v šoli podčastniki na stran polagali od c. k. stotnika Komelja tako izvrstno predstavljeno „Poljno službo“, katero je priporočal nadvojvoda Albrecht in vojno ministerstvo odobrilo, in v roke jemali nemški „Felddienst“, pa po njem učili vojake v strašnej bedastej mešanici! Barbarstvo. Kakšen je bil ta jezik, to jo nepopisljivo, več ko rokovnaški; še jaz, ko vendar dobro umejem nemški in slovenski jezik, teh predavanj po vsem nisem razumel, koliko menj čisto kmetski človek. Čitajte našemu vojaku c. k. stotnika Komeljevo prestavo, obrazložite stvar še, in bodite preverjeni, da bode več razumel, ko pa če narekujete neprebavljivo neumno in surovo mešanico, in da boste storili tako gotovo bolje svojo dolžnost, boste vojaku bolj imponirali, in dosegli svoj namen, vojaka podučiti.

To so za zdaj dve poglavitni želji. Izpolnite jih, ali vsaj trudite se, jih uresničiti in preverjeni bodite, da bomo vsikdar veselejšim srcem oblekli cesarjevo suknjo, nego do zdaj. Da smo Kranjci dobri vojaki, in da vas, če ste prav nemškutarji, nij treba sram biti našimi poveljniki, to so vam naši pradedi, ki so priporili v teku 200 let, kar naš polk obstoji, mnogo zmag, dovolj pokazali, tega smo vas osvedočili tudi mi potomci. Z bogom! Vsikdar vaš zvest kamerad

Primož.

Gospodine uredniče!

Budite tako dobri u cienjeni Vaš list slidece redke uvrstiti — Slovenac naš brat navjek nam je bio mio i drag; dali evo zgodno upoznav umietnike, gg. Mateja i sina mu Valentina Petroviča iz županje Cirknica uz prirodjenu do brata ljubav probudiše u nas do sebe popuno štovanje, — na toliko da zbog svojih redkih vrlina umietnosti rezbarenja, pozlaćenja i bojadisauja, koje pri ovoj župnoj crkvi B. D. Marije na Crkvenici Vinodol u napravljenu i obnovljenju šest (6) oltara i propovedaonice vrlo liepim i ukusnim proizvodom jesu ukazala, na javu nje iznieti, i podpuno uz hvalu priznanje njim izraziti, kao i ujedno istu gospodu osobito sina Valentina pohitna toj umietnosti, kao sdušne i u duhu

Krstjanskomu ukusne umietnike svim i svakomu, koji ih uztreba s ovim priporočiti.

Na Crkvenice dne 26. svibnja 1875.

Člani Čitaonice i Starišinstvo.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo družih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v acalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju in grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letna, hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehasti pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., i funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wa'fischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mehr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lonsi Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-

*) Sigurno ne velja to očitjanje od rezervnih oficirjev, ki spadajo mej inteligenco, nego menda le „strokovnjakom“. Ur.

dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijah trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali novzetih.

Vabilo.

Bolnišno-podporno in oskrbovalno društvo
v Ljubljani,

napravi
v prosep društvenih interesov
v gostilničnem vrtu gospoda G. Avra:
„pri belem konjiču“

kegljanje za dobitke.

Kegljanje se začne **soboto 5. junija t. l.**
in se konča **ponedeljek 21. junija t. l.**; torej
se more v tej dobi kegljati vsaki den neprenehoma
od 9. ure zjutraj do 11. ure zvečer.

Odločeno je 7 krasno dekoriranih dobitkov in
sicer:

I. dobitok	5 avstr. cekinov
II. "	3 " cekini
III. "	2 " cekina
IV. "	5 srebr. goldin.
V. "	3 " "
VI. "	2 " "
VII. "	1 " "

Vrhu tega se podeli še juks-dobitek. — Vloga
za p. t. gospode udeležnike iznaša

20 krajc. za eno serijo.

Gledé tako humanitarnega namena društvenega,
se dovoljuje podvzetje priporočati splošnej podpori
in najuljudnej vabiti k obilnej udeležbi pri tem
kegljanju.

Ljubljana, 1. junija 1875.

(186—2)

Vodstvo.

Kovačnica v zakup (štant).

Lena Kočevar, vdova, posestnica hiše
št. 16 v trgu Žalec pri Celji je namenjena
prepustiti v zakup (štant) kovačnico, stoječo
vsled smrti njenega moža, kovača Jurija
Kočevarja, — zvedenemu ročnemu kovaču na
več let. — V tej kovačnici so se izdelovala
ob času življenja Jurija Kočevarja izvrstna
kovaška dela, posebno kovi močnih pariških
voz v vse dele avstrijske države, celo v
stolno mesto Dunaj; tudi bi našel v trgu in
okolici Žalec izveden živinozdravni kovač
mnogo posla. Poizvedeti pri podpisani ust-
meno ali pismeno.

Žalec, dne 2. junija 1875.

(189—2)

Kočevar Lena.

Uradno naznanilo.

6. junija 1875.

Javne dražbe: J. Smrekarjevo iz Rožanc, 12. junija (I. Črnomelj).
— Jov. Babičovo iz Bruhanove vasi, 3021 gld., 12. junija (I. Vel. Lašiče). —
Jos. Vičičovo iz Zarečice, 8. junija (III. Ilir. Bistrica). — B. Jurečičovo iz Vel.
Mrašove, 11. junija (I. Krško).

Tuji.

4. junija:

Evropa: Herold iz Boke kotorske. — Turk iz Suhega.
Pri Slonu: Gajšek iz Celja. — Bundalek, Flekner iz Dunaja. — Tar-
nik iz Slezije.
Pri Malhi: Löbl. Lohr iz Dunaja. — Götzl, Perles iz Prage.

Javna zahvala prvi občni zavarovalni banki „Sloveniji“ v Ljubljani.

Dne 1. majnika 1875 umrl mi je mož, katerega življenje
sem bila 28. februarja 1873 zavarovala pri gori imenovanem doma-
čem zavodu. Banka „Slovenija“ je brž, ko jej je zastopnik za
brežki okraj naznanil smrt, vsa spričevala na tanko preiskala, ter
mi ves zavarovani kapital v treh tednih, ne, kakor je pravi-
loma zavezana, v dveh mesecih v mojo popolno zadovoljnost
izplačala. Za to se banki „Sloveniji“ tem bolj moram presrečno
zahvaliti, ker so ravno mene sebični zastopniki drugih zavarovalnih
zavodov večkrat strašili, da je ves vložen denar izgubljen.

Domačini! ki še niste zavarovani, bodisi na poslopje, bodisi
na premakljivo blago, bodisi na življenje, pristopite vsi k naši domači
zavarovalnici „Sloveniji“, ki je vredna, da se vsem posestnikom
najiskrenejše priporoča.

Na Čateži blizu Brežic, dne 31. majnika 1875.

Kr. Ana Reyer, roj. Lazar.

Josip Jošt l. r., podpisal i pričal.

Vincencij Dorfmeister l. r., pričal.

(191—1)

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Št. 7507.

Oznaniilo.

V ponedeljek 7. t. m. do pôlu dne
ob 9. uri se bode košnja mestnih senožeti
ob zagrebški veliki cesti pod zelenim hribom,
v Trnovem pri Konjači in nad kolezijskim
mlinom, —

v četrtek 10. t. m. do pôlu dne ob
9. uri pa košnja na mestnih senožetih v
Latermanovem drevoredu pod Tivoli, po
očitni dražbi v najem dala.

Kdor želi kaj v najem vzeti, naj dolo-
čena dneva na omenjene senožeti pride.

Mestni magistrat v Ljubljani,

1. junija 1875.

(187—2)

Gospodarji pozor!

Zavarovalnica „Minerva“

zavaruje po najnižji ceni

proti škodi po toči

za gotove premije ali pa proti menjicam.

Ravnateljstvo za slov. dežele:

Janez Jereb.

Pisarna v Ljubljani na starem trgu št. 155.

(164—4)

J. N. Koceli

se zahvaljuje slavnemu p. n. občinstvu za skozi
devet let izkazano mu zaupanje v trgovstvu z me-
šaninim blagom v Gerbec-ovi hiši v Škofji Loki,
in prosi, da bi mu to zaupanje tudi v njegovi novi
prodajalnici (štacuni) v

Krenner-jevi hiši

v gornjem mestu ohranilo.

Tako tudi naznanja, da mu je gospod Alojzij
Krenner zalogo sukna in kocev iz svoje
tovarne za Škofjo Loko izročil.

(181—3)

Dunajska borza 5. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	50	„
1860 drž. posojilo	112	40	„
Akcije narodne banke	960	—	„
Kreditne akcije	234	—	„
London	111	55	„
Napol.	8	90	„
C. k. cekini	5	26 1/2	„
Srebro	102	—	„

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarka v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda
in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból
in ustne bolezni, zoper gnjilobo in mahanje zob,
zoper differitis ali vnetico grla in skorbut,
prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno
meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za či-
stenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu
bode gotovo prednost, vzlic vsm enakim izdel-
kom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta
Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabo-
dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlcev pulver. Nareja se z
čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat
škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v
pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih
in vnanjih prisadiah, zoper večino bolezni, po-
sebnost za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica
40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do
sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirku-
lacijo in prebavljenje, ter različne organe in
ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izbornostno sred-
stvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah.
1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad.
Specijalno, da se ohrani koža krasna, njezna
in mehka, se jej daje prednost pred vsemi
umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim
sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 stekle-
nica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegeta-
bilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katere
podeli izvirno brhkost in čvrstost, kar se na-
haja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja
40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih
iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olaj-
šajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.
Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki
bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se
bode radostno prepričal, da je najmočnejše in
zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper
ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto
proti poštnemu povzetju.

(132—29)

Centralna razpoši-
ljavna zaloga pri Albin
Müller-ju, kemikarju v
Brunu.

Dr. John Yate-jeva

Florilina,

rastlinski ustni cvet, je najboljšo sredstvo za ohranjanje zob,
odstrani smradljivo sapo, ter jej podeli prijetno čvrstost, ozdravi
zopet krvaveče in oteklo zobno meso, zabrani gnjilobo zob, je
utrdi in ohrani inflamcijo v grlu in goltancu, a stekleničica
60 kr.

Dr. John Yate-jev

Serail zobni prašek,

očisti tako zobe, da se ne odpravi samo vsled vsakdanje rabe
običajno neprijetni zobni kamen, nego i zobna glazura, belina
in čvrstost se s tem pospešuje, a škatlja 40 kr.

Dr. John Yate-jev

Prompto-Olvio,

(kapljice za zobe), garantirano sredstvo potolažiti brzo in z vspe-
hom vsaki zobo-ból. 1 etui s pripravljeno volno 40 kr.

Turške kroglice,

prežvekovalne kroglice za odstranjenje smrdljive sappe, ki izvira
iz ust vsled pušenja tabakovega, ali vsled zavžitih spiritoznih
napojev itd., zelo potrebne pri obisku boljših in olikanih kro-
gov, gledišcev, plesov, salonov itd. itd., a škatlja 40 kr.

Dr. Borhaver-ja

splošno zelišno zdravilo za želodec.

Ta aromatični in močni destilat je izbornostno sredstvo zoper slabo
prebavljenje, in iz tega izviraajočo netečnost k jedi, pehanje in
napenjanje, nervozni glavoból, pekočino, želodečno prehlajenje
in trganje, bledico, gliste, sploh pri vseh boleznih, ki izvira
iz slabega prebavljenja, a steklenica 50 kr.

zelišne prsne kroglice,

znamenito olajšajoče sredstvo zoper kašelj, prso-ból, težko dihanje, suhi kašelj, hripavost
in zoper vse štetjalne bolezni v prsih, a škatlja 30 kr.

Philokome,

(zelišna-pomada), v svojih glavnih razdelih narejen iz rastlinskih oljev, ohrani lase in
brado v izvirnej lepoti in moči, zabrani vsako stvarjenje luskin na glavi, ter pospešuje
rast lasij znova tam, kjer jih prej nij bilo, ozdravi v kratkej dobi vsakovrstno lasno bo-
lezen, naj se učeno zove kakor hoče in nij treba zdravniške pomoči pri lasih in drugih
enakih nesmislov. Učinek te pomade je čestokrat čudovit. 1 eleganten stekleni-pót i gold.

Orientalno lepoticno mleko.

Mnogi imajo zahvaliti svojo lepo, čisto, belo in mladolično kožo edino le „Oriental-
nemu mleku“. Vse na obrazu ali koži se nahajajoče napake, kakor: pege,
šmije, lisaj, mozolji, samoročna rudečica, zagorelost
brazde, kockavost itd. izginejo v nekolikih dneh in na mesto njih nastopi njezna,
mladostna barva. Vsepeh je tako gotov, da se garantira popolna neškodljivost,
a steklenica 1 gold. 50 kr.

Gori omenjene specialitete se prave dobivajo:
v Ljubljani, pri gosp. Petru Lassniku.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.